

Hoe zou dat zijn?

Geliefd mens,

*Hoe zou het zijn om in een land te wonen,
waar het telkens maar weer oorlog is
en je niet meer veilig bent?
Ik denk dat ik erg bang zou zijn.*

*Hoe zou het zijn om in een land te wonen,
waar het allemaal zo anders is
en je ook de taal niet kent?
Ik denk dat ik erg bang zou zijn.*

*Hoe zou het zijn om in een klas te komen,
waar elk kind voor jou een vreemde is
en niet één weet wie jij bent?
Ik denk dat ik erg bang zou zijn.¹*

In onze sterk 'ikkerige' samenleving met soms ook veel 'vind-ikkerige' meningen nodigen dit lied en deze brief u uit om het leven vanuit een ander perspectief waar te nemen. Ik merk dat bij de vraag 'Hoe zou het zijn?' het startpunt van mijn voelen, denken en ervaren héél anders is dan als ik begin bij: 'Nou, mijn mening is...', 'Ze zouden eens...' of: 'Ik snap echt niet dat mensen...'. Het is net alsof er bij die vraag ín mij iets verschuift. Alsof er een beweging naar de ander uitgaat. Alsof er ín mij ruimte ontstaat. Alsof niet mijn 'ik' zich uitsprekt, maar de mens in mij, de liefde in mij die probeert te verstaan. Misschien begint gastvrijheid, het thema van deze maand, daarom ook wel in mijzelf, vanbinnen. In de ruimte die in mij ontstaat wanneer ik mij probeer in te leven, wanneer mijn oordeel even stilvalt en wanneer 'mijne ziele luistert'.²

Als ik die ruimte ervaar, merk ik dat het niet bij een gevoel blijft, maar dat dit doorwerkt in hoe ik kijk, leef en in wat ik doe. Voor mij betekent dat: *ieder mens als gelijkwaardig willen zien en steeds weer zoeken naar wat ons verbindt.*³ Het is de fundamentele erkenning dat de ander deel is van hetzelfde oneindige, ondeelbare geheel. Het maakt dat ik mezelf wil blijven aanzetten om dat perspectief te oefenen. Niet omdat het altijd gemakkelijk is of omdat het 'ik' er niet mag zijn. Maar omdat we verbonden zijn. We bewonen samen deze aarde en we hebben dus eigenlijk geen andere keuze. Het is één wereld of geen wereld.

Innerlijke gastvrijheid vraagt dat ik ruimte maak in mijzelf. Want hoe kan een ander zich bij mij welkom voelen, als ik vanbinnen al gevuld ben met eigen overtuigingen, eigen beelden, eigen vanzelfsprekendheden en aannames over die ander? Dit vraagt moed, want het onbekende kan me onzeker maken, soms zelfs bang en dan trek ik me terug in het veilige en bekende. Maar als ik de moed vind om ruimte in mijzelf te maken, dan zal die innerlijke gastvrijheid ook zichtbaar zijn. Dan loop ik niet aan die ander voorbij, maar dan merk ik hem of haar op. Dan zie ik een mens. En dan zal mijn gastvrijheid hopelijk zichtbaar zijn in hoe ik een ander begroet, hoe ik luister, en misschien zelfs in hoe ik iemand binnenlaat in mijn leven...

In deze dagen van vieren en herdenken worden we herinnerd aan wat er gebeurt wanneer innerlijke gastvrijheid verdwijnt. Wanneer mensen elkaar niet meer als gelijkwaardig zien. Wanneer het 'ik' en het 'wij' zich afsluiten voor de ander. Met angst, onvrijheid en uitsluiting tot gevolg.

En we zien het vandaag nog steeds voor onze ogen gebeuren. Want herdenken is niet alleen terugkijken, het is ook een uitnodiging om in het heden anders te kijken. Om waakzaam te zijn voor elke vorm van ontmenselijking. Om niet mee te gaan in een wereld waarin het 'ik' en het 'vind-ik' de toon zetten, maar te blijven zoeken naar wat ons verbindt.

*Hoe zou het zijn om naar jou toe te komen
en te zeggen: wees maar niet bang,
het is goed dat jij er bent.
Hoe zou dat zijn?*

Met een hartelijke groet, graag uw broeder,
Marten van der Wal

Aandacht voor de doopbelofte

¹ MariAnne Hummel, 'Hoe zou dat zijn?', Jeugdkoorlied 5

² Dick Riemers, 'Als de ziele luistert...', Weekbrief 15, 2005

³ Zie: De grondslag van ons geloof

Op maandag 4 mei zal broeder Maarten Jan de Groot namens ons allen aanwezig zijn bij de Nationale Herdenking in de Nieuwe Kerk te Amsterdam en vervolgens bij het monument op de Dam een krans leggen voor alle slachtoffers.